

Referat fra faggruppe kommunalteknikk 9.10.2025,
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Solveig Fagerli (leder, Eidsvoll), Natalie Bennett Smestad (Eidsvoll), Mats Tokstad (Eidsvoll), Erik Borander (Nannestad), Andrew Bennett (Ullensaker), Abdul Jabbar (Nes), Jan Dominik Roy (Hurdal), Mathilde Lium Engevold (Østre Toten) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Torbjørn Raugstad (Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus), Anne S. Karlsen (Nes), Liv Thea Hanestad (Nes) og Rita Romsås Fjeldberg (Ullensaker).

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	<p>Referat fra forrige møte (30.1.25) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.</p>	
2	<p>Diverse orienteringer <u>Helge orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Styringsgruppemøtet 26.3.25 • Møtene i Politisk Utvalg og kommende VRU-møte i vannregion Glomma. • Div. arbeids-/temamøter/befaringer internt i Huvo. • Avisoppslag og div. utadrettet informasjonsarbeid i Huvo siden sist møte. • Diverse innspill som Huvo har gitt. • Høring av forskrift om tilskudd til naturrestaurering ble drøftet i møtet. • Høring av regionale miljøkrav for grønnsaker og poteter mm. ble drøftet i møtet. • Kort om møtene i brukerpanelet i Vann-Nett/Vannmiljø, More4Nature, RIPARAGRO og invitasjonen til å delta i EU-prosjektet RIPARE, samt innspillene gitt via VO-tillitsvalgt til møtet i Direktoratgruppen. • Diverse annen informasjon, • Det ble tipset om følgende relevante «nye» rapporter: • 2023: NORCE. Flaum og miljø i eit endra klima – Innovative metodar for restaurering og betre miljøtilstand (lenke, lenke). • 2025: NIBIO: Mindre avløpsanlegg i spredt bebyggelse - Renseeffekt og reduksjonsfaktorer. <i>Ny beregningstabell.</i> (lenke). • 2025: Norsk Vann. A296 Plikt til å knytte eksisterende bygninger til kommunens hovedledninger (kun digital), lenke. • Div. annet, men mest relevant for økologigruppen. Se evt. referat derfra. • 2025: Vannområde Glomma Sør. Kommunikasjonsplan for VA- investeringer (lenke). Digital presentasjon 7.10. • Nye krav på høring – små utslipp: Infiltrasjon. Høringsfrist 30.10.25 (lenke). • Jan orienterte om «Vannstandard». Den erstatter den tidligere VA-normen og VA/Miljø-bladene og er den nye VA-normen (lenke). <p>Ellers ble drift, krav og kvalitet for minirensenanlegg drøftet i sak 2. Det ble påpekt viktigheten av at kommunen er i dialog med, og ansvarliggjør anleggseier av private avløpsanlegg.</p>	
3	<p>Status Huvo-problemkartlegginger/prosjekter <u>Helge orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Status fiskenedløp fra Glassverkdammen (lenke). • Status fiskenedløp i Flaen Mølle (lenke, lenke). • Møte med Hurdal JFF om oppstart ny fisketrapp. • Kartleggingen av elvemusling i Gjødningelva (lenke). 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Gjødningelva ble ferdig restaurert i sommer (lenke), • Status for ROS-Hegga (lenke). • N4S-pilotprosjektet (lenke, lenke, lenke) i Gjødningelva • Innsamling av DNA-prøver for storørreten i Hurdalssjøen. • Gjenåpning av Gudmundsbekken. • Om RIPARAGRO (lenke). • Info-arkene om fremmedarten kjempespringfrø. • Foreløpige overvåkingsresultater, inkl. bekymringsmeldingen for Hersjøen. 	
4	<p>Videre oppfølging tilsyn spredt avløp – felles samarbeid</p> <p>Erik orienterte om at han har snakket med Kjersti (Ullensaker) og Rune (Hurdal) og at de fortsatt er positive til et slikt samarbeid, men at de ikke har fått sett så mye på det enda. De ønsker et besøk til Lier for å høre mer om hvordan det fungerer der. Erik, Rune og Kjersti ser nærmere på det juridiske, men flere må hjelpe til med fremdriften. Antar det tar et par – tre år før vi eventuelt kan komme i gang. Erfaringer fra andre steder er at det blir en del utfordringer de første 2 – 3 årene, før det fungerer godt.</p> <p><u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u> Det vurderes fortsatt som aktuelt å vurdere videre et felles tilsynskontor for spredt avløp på Øvre Romerike.</p>	Erik
5	<p>Sektorvis/kommunevis gjennomgang av egne tiltak innen temaet kommunalteknikk/spredt avløp i Huvo</p> <p><u>Nannestad kommune. Erik orienterte:</u> Kommunen har vedtatt økt fokus på lekkasjer på VA-anleggene, der to nye stillinger skal ansettes ved nyåret. I dag går det en del i nødoverløp. I tillegg oppfordres det til at huseiere kobler taknedløpene fra off. avløpsledning, pålegg vurderes etter hvert. I tillegg har man nå begynt å se på overvannsledninger på strekningen Maura-Møllerstad. Det vil avlaste spillvannsledningene. Det skal være ferdig i 2027. Ved store nedbørsmengder går i dag om lag halvparten ut i Leira. Det er vedtatt lokal forskrift om tilsyn, men pt. ikke størrelsen på gebyrene. Sannsynligvis blir det klart i år. Rullering av hovedplan VA er i gang, og skal være ferdig høsten 2026. Norconsult er engasjert. Opprydding spredt avløp går sin gang. Alle har fått pålegg, men ikke alle har gjennomført det. I løpet av 2026 skal også Mauravegen 99 kobles til offentlig avløpsnett, som vil dekke et større område, men ikke med så mange private avløp.</p> <p><u>Ullensaker kommune. Andrew orienterte:</u> Det har vært noe redusert kapasitet i kommunen en tid. Fredrik sluttet. Ny person tilsettes i desember. Så det har vært lite endringer siden i våres på tiltaksstatus, kun vanlig saksbehandling.</p> <p><u>Hurdal kommune. Jan orienterte:</u> De følger saneringsplanen for offentlig avløp iht. hovedplan VA. En del kilometer offentlig ledningsnett er lagt ned. Ca. 40 – 50 private anlegg er nå koblet på off. avløpsledning. Det søkes for tiden om en ringledning som krysser Hurdalssjøen, med både drikkevann og avløp, inkl. inn til Rustad. I tillegg bygges det høydebassenger. Kommunen har inngått avtale om kjøp av drikkevann fra Ullensaker vannbehandlingsanlegg. Lekkasjer på ledningsnettet er pt. ukjent. Rune er nå teknisk leder. Pt. er det uavklart om det blir en ny stilling for opprydding spredt avløp. Det jobbes med en saneringsplan, inkl. asbest.</p> <p><u>Nes kommune. Abdul orienterte:</u> De er i gang med rulleringen av hovedplan VA med tiltaksplan. To personer jobber nå med å kartlegge inn- og utlekk vha. kameraer. Framtidig vannforsyning fra Ullensaker vannverk drøftes. Det legges mye nye drikkevannsledninger, og samtidig</p>	

	<p>nye avløpsledninger. Flere prosjekter er i gang iht. tiltaksliste i hovedplanen VA. Det er ansatt en ny person som skal jobbe med overvann, primært i Årnes Sentrum, men det er også store utfordringer på Neskollen med overvann. Ellers er kommunen i gang med fase 2 for opprydding spredt avløp, der ca. 300 sandfanganlegg står for tur.</p> <p><u>Østre Toten kommune. Mathilde orienterte:</u> Det er ikke gjort så mye oppgraderinger i det siste. For noen år siden ble det sendt ut en del pålegg, men det er ikke fulgt opp. Det skal nå tas tak i dette.</p> <p><u>Eidsvoll kommune. Solveig og Natalie orienterte:</u> Hovedplan VA skal behandles i november. For videre opprydding av spredt avløp er det området «Sentrumsbekkene» og vestsiden av «Tilløpsbekker Vorma nord for Sundet» som står for tur, der 60 – 70 anleggseiere vil få pålegg. Anleggseiere i dette området har allerede fått varsel om pålegg. Noen har startet oppgraderingen før de har fått pålegg. På østsiden sendes varsler ut våren 2026. Kommunen har oversikt over hvilke kommunale avløpsledninger som etter planen skal rehabiliteres i nærmeste fremtid, og i hvilke områder det er planlagt utvidelse av det kommunale avløpsnettet. Men vet ikke så mye om planene for overvannshåndteringen videre. I området ved Dal har en del husstander blitt koblet til off. avløpsledning. Generelt går det sakte, men sikkert fremover. Feiring RA og Minnesund Ra planlegges nedlagt. Ifm. en eventuell nedleggelse av disse anleggene, ser kommunen på muligheten for å legge et overføringsrør i Vorma.</p> <p><u>Statsforvalteren (SF). Forfall.</u></p>	
6	<p>Beskyttende/forebyggende tiltak; Overvannshåndtering og arealplanlegging Det ble påpekt at ny eller endret arealbruk ikke skal medføre forringelse av vannmiljøet (lenke). Vannforskriftens krav §§ 4 og 12 gjelder alltid, og skal inn i alle planer som omhandler vassdrag/vannkvalitet. Bør løftes på kommuneplannivå.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Det må legges til grunn «3 – trinns-strategien» (lenke). NVE sine aktsomhetskart og flomsonekart bør benyttes aktivt (lenke). ➤ Veileder: Miljødirektoratet. Vannmiljø i arealplanlegging. (lenke). April 2025. ➤ Veileder: Miljødirektoratet: Hvordan håndtere overvann? (lenke). ➤ Veileder: Miljødirektoratet: Vurdere naturbaserte løsninger (lenke). (Inkl. nasjonale føringer og TEK 17). NBL Skal primært velges! ➤ Veileder: NVE. Veileder for overvann, lenke. ➤ Veileder: M.dir./NORCE: Tiltakshåndbok for bedre fysisk vannmiljø: God praksis ved miljøforbedrende tiltak i elver og bekker (lenke). ➤ Veileder: NVE/NORCE: Flaum og miljø i eit endra klima – Innovative metodar for restaurering og betre miljøtilstand (lenke, lenke). ➤ Vannområdene Morsa og Glomma Sør laget felles overvannsveileder i 2018 (COWI), (lenke). ➤ Se gjerne også: Presiseringen av sammenhengen mellom bestemmelsene i plan- og bygningsloven og vannforskriften 03.03.23 (lenke). ➤ Se også en rekke tips om seminarer, rundskriv, veiledere mm i referatet fra tidligere møte, sak 13/24 (lenke). <p><i>Den beste erosjonssikringen er den som ikke trengs, i et miljøperspektiv.</i> Videre ble det kort referert fra seminaret (6.10.25, se sak 10) om hvorfor nitrogen må få økt fokus i vannforvaltningen.</p> <p><u>Konklusjoner:</u> Alle oppfordres til å videreformidle lenkene nevnt over til rett person i egen kommune, for å bidra at kommunen som forvaltningsorgan er godt kjent med vannforskriftens krav, og faglige anbefalinger/veiledere og nasjonale føringer, som bør og dels også skal, inn i all relevant forvaltning.</p>	Alle
7	<p>Prosess for tiltaksoppdatering/oppdateringer i Vann-Nett</p>	

	<p>Nasjonale føringer (lenke), tiltaksveileder og eksempelsamling fulgte innkallingen. Alle opplysninger i Vann-Nett skal oppdateres høsten 2025, for bruk av Vannregionmyndigheten til vannforvaltningsplanene og tiltaksprogrammet 2028-2033. En forklarende epost ble sendt ut fra daglig leder til alle faggruppene den 18.8.25. En liste over VF der miljøtilstanden har blitt endret det siste året ble gjennomgått. Prosess, oppgaver og tidslinjer for oppdateringer i Vann-Nett, og utarbeidelsen av vannforvaltningsplan og tiltaksprogram ble gjennomgått. Særlig hvordan Huvo/kommunene skal jobbe med temaet i høst.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hver kommune vurderer selv møteformen (fysisk, teams, telefon, epost) og foreslått tid. I all hovedsak er det nå klarlagt, og tidspunkter fastsatt. 2. Daglig leder forbereder de aktuelle VF som er relevant for hver kommune, og klargjør for arbeidsmøtet i forkant. 3. Innspill fra arbeidsmøtene i kommunene tas inn videre i et arbeidsmøte som daglig leder skal ha med VRM og regionale/nasjonale sektormyndigheter. 4. Daglig leder legger inn hhv. Ø, K og L i tiltaksnavnene, for lettere å trekke ut relevante tiltak som skal ajourføres årlig av hver av de tre faggruppene. Fordi Miljødirektoratet nå har bekreftet at de ikke kan legge inn dette som en egen sorteringskategori. 5. Huvo bør ha som mål at alt i Vann-Nett skal være oppdatert innen 1.12.25. 	
9	<p>Innspill til Huvo – arbeidsplan 2026 og Huvo-budsjett</p> <p>Forslag og innspill til Huvo sin arbeidsplan for 2026 ble drøftet, inkl. evt. budsjettinnspill. Det skal tas videre inn i den adm. prosjektgruppa, og så vedtas av styringsgruppa 27.11.25.</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Innspillene som ble presentert/drøftet i møtet er notert, og tas inn. 2. Evt. nye innspill tas imot innen 15.10. 	Alle
11	<p>Aktuelle møter, fagtreff og seminarer</p> <p>29.1.25: Erfaringer fra tiltak for et godt vannmiljø (lenke).</p> <p>26.3.25: Nitrogenkvalder for landbruket (Årnes). 6 VO, i hovedsak VO Øyeren, NIBIO, NLR, Bondelag og kommune.</p> <p>8. – 9. april 2025. Nasjonal vannmiljøkonferanse Lenke pdf og video.</p> <p>20.3.25: Naturbasert sone: Håndbøker/sjekkliste for naturbaserte løsninger. Lenke.</p> <p>29.4.25: Hvordan kan kommuner bruke planarbeidet til å hensynte vannmiljøet i elv, innsjø og kystvann? (lenke)</p> <p>11.6.25. Bare å stupe uti - klimatilpasset overvåking, beredskap og forvaltning av vannressursene knyttet til bading og rekreasjon (lenke)</p> <p>8.9.25: Høringsmøte om overvannsgebyr - forslag om å gi kommunene adgang til å etablere overvannsgebyr. Overvann i byer og tettsteder (Lenke).</p> <p>6.10.25. Fra innsjø til hav – kan nitrogenet håndteres bedre i vannforvaltningen? (lenke).</p> <p><u>Konklusjoner/oppfølging:</u></p> <p>Alle oppfordres til å se gjennom foredrag 8.-9. april (særlig EØS-innlegget 30 anbefalinger til Norge, Arealplaner og vannmiljø (§ 4 og § 12 i vannforskriften bør løftes på kommuneplannivå, ikke reguleringsplannivå, Vannforskriften fastsetter juridisk bindende miljømål, som skal legges til grunn i arealplanleggingen).</p> <p><u>Kommende arrangementer:</u></p> <p>15.10 + 12.11 + 13.11. 3-dagers kurs. Bærekraftig klimatilpassning og overvannshåndtering. Tekna. (lenke).</p> <p>29.10. Fra problem til potensial: Slam som ressurs i en sirkulær fremtid. Tekna/Norsk Vannforening (lenke). Oslo/digitalt.</p> <p>30.10. Vannbransjens Innovasjonskonferanse 2025. Årets tema - Drikkevann og vannforsyning (lenke).</p> <p>5. – 6.11. VA-dagene Innlandet 2025. Hamar (lenke).</p>	

	11.11. Nasjonalt seminar - restaurering av vassdrag og våtmark (lenke). 25.-27.11.25. Vann- og avløpsjuss-konferansen 2025 (lenke). 26.- og 27.5.27. Avløpskonferansen 2027 - små avløp, store utfordringer (lenke).	
11	Erfaringsutvekslinger Erfaringer rundt drift, krav og kvalitet for minirensanlegg ble drøftet i sak 2. I tillegg ble det drøftet hvilke krav man bør stille for hytter rundt Hurdalssjøen, ift. ulike brukerinteresser. Aktuelle typer minirensanlegg og slamavskillere ble drøftet. Videre drøftet deltagerne i møtet roller, funksjoner og begrensninger i prosessen med private avløpsanlegg, inkl. infiltrasjonsgrøfter. Det er viktig å kjenne rammer/vilkår i samme resipient som berører flere kommuner. Kravene til geotekniske undersøkelser ble også drøftet.	
12	Eventuelt Ingen saker.	
Neste møte Tid: Torsdag 30. januar 2026. kl. 09.00 – 15.00. Sted: Eidsvoll kommune.		Solveig/Helge

Helge B. Pedersen (ref.)

Vedlegg:

Ingen.

<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma	47 76 00 93/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune		<i>Internett</i>
Teicalleen 31		www.huvo.no
2030 Nannestad		